

ALGEMEEN BEELD VAN DE VISSERIJ OP DE FAROË-EILANDEN

Schrijven over de visserij op de Faroë-Eilanden is omzeggens hetzelfde als de ekonomie van dit land behandelen. Praktisch gans de ekonomie is op de visserij gebaseerd. Als voorbeeld kunnen we aanhalen dat er op 10 werknemers 7 vissers zijn: anders uitgedrukt wil dit zeggen dat 96 tot 98 % van de export uit visserijprodukten zal bestaan.

De 35.000 inwoners leven op 17 van elkaar verspreide eilanden. De ondergrond van deze eilanden is zeer arm en wel in zulkdanige mate dat het twijfelachtig zou zijn dat zelfs 1/7 van de huidige bevolking hun bestaan zou kunnen verzekeren. Daarom is het voor dit land absoluut noodzakelijk dat de visserij renderend is.

Historisch gezien begonnen de Faroë-eilanden, als visserijland, een rol te spelen in 1872 wanneer de eerste zeevangsten een sukses opleverden. Tot in 1957 werden hun schepen in Groot-Brittannië aangekocht. Over het algemeen waren dit verouderde schepen die pas dan werden verkocht als de Britse visserijvloot gemoderniseerd werd.

Tot in 1930 bestonden deze aan-
soppen uitsluitend uit schoeners en smakken. De produktie uit die tijd bestond uitsluitend uit gezouten vissoorten.

In 1948 werden er 38 trawlers uitgebaat. Dit was meer dan in gelijk welk ander Scandinavisch land, IJsland begrepen. Daarentegen was, voor deze vaartuigen, de gemiddelde ouderdom 24 jaar. In 1955 werd er een begin gemaakt met de modernisatie van de vloot. Momenteel bezitten ze 3 trawlers van 800 brt, met diesel aandrijving, 2 stoomtrawlers van 1030 brt.

Op het einde van 1963 beschikten ze over een 60-tal schepen van een type dat in 1945 bij hen nog totaal onbekend was. Deze hebben een afmeting tussen de 175 en 325 brt.

De totale aanvoer van 1962 bedroeg 143.600 ton, waarvan 9.900 ton haring. Het merendeel van deze haring werd aan boord zelf ingezouten. Voor de vissoorten werd ervan de 133.700 ton 76 % op zee ingezouten, 16,3% in verse toestand verkocht in Groot-Brittannië en 7,5 % aan boord ingevoren.

Momenteel wordt er voor de gezouten vissoorten zeer goede prijzen bedongen. Naar alle waarschijnlijkheid zullen deze prijzen zelfs nog stijgen. Zo werd er gedurende de herfst te Ebsjerg, Denemarken, £ 143 de ton betaald.

Het merendeel van de aanvoeren zijn afkomstig van de verre visgronden. Witvis wordt meestal ge-

vangen in de Groenlandse wateren. In 1962 bedroeg de aanvoer uit deze wateren 69,9 % van de totale visaanvoer. De IJslandse wateren leveren 8,9 % terwijl de overschot afkomstig is van New Foundland en de Barents zee.

Kustvisserij

Enkel 14 % van de aanvoer komt uit deze wateren. Met de aankoop van nieuwe schepen zal dit cijfer naar alle waarschijnlijkheid stijgen, daar er nu omzeggens het ganse jaar door zal kunnen gevist worden. Immers zo de weersomstandigheden het niet toelaten om in de Groenlandse wateren te vissen zullen deze schepen hun bedrijvigheid verder doorvoeren in de kustwateren. Gedurende de maanden februari en maart wordt er voornamelijk in de IJslandse wateren gevist. Vroegere jaren was dergelijke werkwijze omzeggens onmogelijk, tijdens de wintermaanden.

Het aantal kleine kustvaartuigen van 20 tot 74 brt. neemt van jaar tot jaar af.

Volgend tabel geeft ons dit duidelijk weer:

Jaar	aanvoer in Faroë havens	aanvoer in Groot-Brittannië havens
1959	69,4 %	40,6 %
1960	45,1 %	54,9 %
1962	25,3 %	74,7 %

Het zijn voornamelijk deze kleine vaartuigen die meestal hun lading in de Faroë havens lossen.

Sedert de uitbreiding van de IJslandse territoriale wateren hebben de vaartuigen van de Faroë eilanden toelating verkregen om binnen deze wateren te vissen doch uitsluitend dan met lijnen. (Vanaf 1958 zijn de IJslandse visgronden van vitaal belang. Afgezien van de kwantiteit, is de IJslandse kabeljauw groot en behaalt op de Spaanse markt gunstige prijzen. Daaren-

boven kan de Faroëse kabeljauw, welke kleiner van afmeting is, veel beter verkocht worden als er IJslandse ertussen vermengd wordt).

Ontegensprekelijk echter blijft Groenland de meeste aantrekkingskracht uitoefenen. Omzeggens al de schepen, groter dan 110 brt, beoefenen aldaar de visserij. Jaarlijks worden er over het algemeen 3 reizen naar deze visgronden gemaakt, gedurende de winter en vroege lente worden er reizen gemaakt naar New Foundland.

Samenstelling van de vloot

Het is moeilijk te voorspellen welke uitbreiding de vloot zal nemen voor de eerstkomende maanden. Begin 1963 bestond de vloot uit 195 schepen met een totaal van 32.086 brt. De gemiddelde ouderdom bedroeg per vaartuig 36 jaar. Vele schepen van tussen de 74 en 109 brt blijven gedurende het ganse jaar in de havens, in afwachting dat ze zullen gesloopt worden. Deze die toch nog in de vaart zijn maken gedurende de zomermaanden reizen naar IJsland, gedurende de herfst beoefenen ze de haringvisserij ten noorden van de Faroë eilanden.

Koncentratie

Er dient op gewezen dat het zwaartepunt van de visserij gelegd wordt op de kabeljauw en deze dient om ingezouten te worden (85 à 90 % van de totale aanvoer).

Enkel twee van de nieuwe « Long Liners » zijn met een diepvriesinstallatie uitgerust en zijn dan voornamelijk gespecialiseerd in de haringhaavisserij. Tevens schijnt 't dat de specialisatie een uitbreiding zal kennen. Zo zijn overeenkomsten getekend voor de bouw van verschillende diepvriesschepen.

Het is duidelijk dat de export voornamelijk uit kabeljauw bestaat

en dit onder verschillende vormen. Voor 1962 beschikken we over volgende cijfers:

- 28,5 % gezouten droog kabeljauw.
- 28,2 % gezouten nat kabeljauw.
- 12,5 % gezouten haring.
- 17,5 % verse vis.
- 6,2 % diepgevroren fillets
- 5,5 % andere vissorten.

In totaal bedroeg dit 126,3 miljoen kronen. (Eén kroon heeft een waarde van ± 7,50 B.F.). Het is enkel de bewerking van gezouten droog kabeljauw die veel bewerking eist. Doordat de export zo weinig bewerking eist stelt dit vraagstukken die dienen opgelost te worden. Momenteel zijn er maar 2 drogerijen en één ervan ontvangt maar genoeg grondstof. Dit is te wijten dat de bewerking van de vis rechtstreeks aan boord gedaan wordt. De ontwikkeling van moderne diepvriesinstellingen wordt tegengewerkt doordat er niet genoeg vis wordt aangevoerd uit de kustwateren en tevens door de relatief hoge prijzen welke in Engeland kunnen behaald worden.

In vroegere jaren waren de schepen eigendom van maatschappijen. Deze droegen zorg voor alles, zelfs voor de vissersfamilies. Deze patriarchale praktijken namen een einde met de oorlog en sedert de oprichting van vissers vennootschappen, welke zeer invloedrijk geworden zijn. Zo is het een visser mogelijk zijn eigen vaartuig aan te kopen. Niettegenstaande deze verbetering blijft het patriarchale karakter bestaan.

De grootste hoop bestaat in de uitbreiding van de territoriale wateren, tot 12 mijl. Hierdoor hoopt men een einde te maken aan de overbevissing van hun wateren en kan er tevens aan de bouw begonnen worden van diepvriesinstellingen.

— (k)

SAMENSTELLING VAN DE VLOOT

Soort	Gem. ouderd.	Aantal	Tot brt	Bouwjaar	Totaal
Trawlers	12	14	10.302	voor 1900	52
Nieuwe Long Liners	2	40	10.322	1900-1919	19
Andere boven de 175 brt	45	7	1.624	1920-1939	23
110-174 brt	43	17	2.406	1940-1949	49
75-109 brt	66	55	4.835	1950-1959	17
20-74 brt	29	62	2.597	1960 en later	35
	36	195	32.086		195